

IV

(Tájékoztatók)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

TANÁCS

A Tanács nyilatkozata A szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem Európai Éve: Közös munka a szegénység elleni küzdelem jegyében 2010-ben és azt követően

(2010/C 333/06)

Emlékeztetve arra, hogy az Európai Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás egyetemes értékein alapul, a Tanács külön kiemeli a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelmet, mint az Unió egyik prioritását. A Tanács mélyen elkötelezett a szegénység és a társadalmi kirekesztés megelőzése és csökkentése iránt, és felkér minden érintett szereplőt, hogy ezt a prioritást mindenre kiterjedően vegye figyelembe az Európa 2020 stratégia végrehajtása során.

1. Az Európai Év bátorító eredményei

A szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem 2010-es Európai Éve előtérbe hozta a kirekesztettek problémáit. Segített ráirányítani a figyelmet egy, a világ egyik leggazdagabb régiójában gyakran alábecsült vagy félreértett jelenségre. Ez az Unió-szerte megrendezett kampány mozgósította az érdekeltek széles körét, az EU intézményeit, a nemzeti kormányokat és nemzeti szint alatti irányítási struktúrákat, a központi, regionális és helyi közigazgatási szerveket, valamint a szociális partnereket, a szegénységben élőket és az őket támogató nem kormányzati szervezeteket. Az ebből kibontakozó folyamat nem csak azt érte el, hogy sikerült a közfigyelmet ráirányítani a problémára, hanem egyben olyan erős politikai felhívásként is működött, amelyre válaszul konkrét eredményeknek kell születniük és mindenkinek kötelezettséget kell vállalnia a valamennyi polgár számára igazságosabb Európa építésén való munkálkodásra.

2. Az Európa 2020 stratégia alapul vétele

Az Európa 2020 stratégia elfogadásával rendkívül nagy lépést tettünk előre. Először fordult elő, hogy az EU a társadalmi befogadás és a szegénység csökkentése tekintetében a tagállamok és az Unió tevékenységét egyaránt meghatározó közös kiemelt célt tűzött ki, azaz: 2020-ig legalább 20 millió európaít kell kiemelni a szegénység és a társadalmi kirekesztés veszélyével fenyegető helyzetből. Most a tagállamokon a sor, hogy ezt a kötelezettségvállalást a saját szintjükön végrehajtsák. A szegénységből kiemelték számának növelésével, a szociális védelemről való gondoskodással, a minőségi álláshelyek megteremtésének ösztönzésével, valamint az aktív társadalmi részvétel lehetőségének biztosításával a tagállamok hozzá fognak járulni a fenntartható fellendüléshez, a javak és lehetőségek méltányosabb eloszlásához és az inkluzív növekedéshez.

3. Az uniós értékek érvényesülésének elősegítése

A nők, férfiak és gyermekek méltóságához való alapvető emberi jogának elismerése az EU társadalmi befogadás iránti elkötelezettségének egyik központi koncepciója. Minden polgár számára biztosítani kell a társadalmi, gazdasági és kulturális jogokhoz való tényleges hozzáférést.

4. Szembenézni az előttünk álló kihívásokkal

Az Európai Uniónak a korábbi tapasztalatokból kiindulva – az akadályok megszüntetésével és saját helyzetük megváltoztatásának lehetővé tételével – konkrét, kielégítő és azonnali válaszokat kell adnia a szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élő nők és férfiak problémáira. A szegénység olyan többdimenziós probléma, amelynek megoldásához valamennyi vonatkozó szakpolitika, eszköz és

kormányzati szint mobilizálására szükség lesz. A szegénység leküzdésére irányuló szakpolitikák a szociális innováció és a társadalmi kísérletek területén összegyűlt legjobb gyakorlatokkal kapcsolatos további tapasztalatcseréből is meríthetnek hasznos elgondolásokat. A következő évtized kulcsfontosságú lesz annak bizonyítása tekintetében, hogy az Európai Unió és tagállamai elkötelezettek a szegénység és a társadalmi kirekesztés csökkentése iránt.

- 4.1. A szegénység csökkentésével kapcsolatos célkitűzést támogató egyik legfontosabb stratégia az aktív befogadás. Ennek a stratégiának a végrehajtását a három pillér – megfelelő jövedelemtámogatás, befogadó munkaerőpiacok, valamint a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása – mentén kiegyensúlyozott módon kell továbbfejleszteni, továbbá az Európa 2020 ütemterv keretében gondoskodni kell a végrehajtás megfelelő nyomon követéséről is.

A folyamatba nemre való tekintet nélkül minden polgárt be kell vonni, és nem csak a tisztességes munkához és megfelelő anyagi erőforrásokhoz való hozzájutás lehetőségének biztosítása révén, hanem a különféle készségekhez, társadalmi és kulturális erőforrásokhoz, valamint az olyan alapvető szükségletek kielégítéséhez nélkülözhetetlen szolgáltatáshoz való hozzáférés biztosítása által, mint például a lakhatás, a víz- és energiaellátás, az egészségügyi ellátás, az oktatás és a mobilitás.

- 4.2. A gyermekszegénység elleni küzdelmet a legfőbb prioritások közé kell sorolni. A szegénységben született gyermekek esetében lényegesen nagyobb a kockázata annak, hogy egész ifjúságukban és felnőttkorukban is a szegény és társadalmi szempontból kirekesztett rétegben maradnak. A kiszolgáltatott helyzetű gyermekek és szüleiik egészen kora gyermekkortól kezdődő támogatása nélkül nem biztosítható, hogy minden gyermek előtt nyitva álljon a lehetőségek teljes spektruma. Ezért meg kell előzni vagy enyhíteni kell a családok elszegényedését, különösen a korai szakaszban biztosítani kell a gyermekek gondozásába és oktatásába való beruházást, valamint az alapjogokkal és különösen a gyermekek jogairól szóló ENSZ-egyezményben foglaltakkal összhangban gondoskodni kell arról, hogy ezek a gyermekek érdemben befolyásolni tudják saját sorsuk alakulását.
- 4.3. Megkülönböztetett figyelmet kell továbbá fordítani az olyan veszélyeztetett csoportokra, mint a migránsok, a roma vagy más etnikai kisebbséghez tartozók, valamint a szélsőséges szegénységben élők, például a hajléktalanok. Nem engedhetjük meg, hogy egyes csoportok lemaradjanak.
- 4.4. A gazdaságpolitikai, a foglalkoztatáspolitikai és a szociálpolitikai irányvonalakat úgy kell meghatározni, hogy azok egymást kölcsönösen támogassák és kiegészítsék. Az egyes szakpolitikai javaslatokban mindig mérlegelni kell a szegénység és a társadalmi kirekesztés szempontjából megjelenő lehetséges hatásokat. A pénzügyi konszolidációs és költségvetési politika keretében is megfelelő figyelmet kell fordítani a veszélyeztetett csoportok védelmére és a társadalmi kirekesztés megelőzésére.

Az Európa 2020 stratégiának megfelelő társadalmi kohézió megvalósítása és a szegénység elleni küzdelem támogatása érdekében hatékony és megfelelő módon kell felhasználni a strukturális alapokat, beleértve az Európai Szociális Alapot is.

5. A jövő közös alakítása

A szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem 2010-es Európai Éve keretében elért eredmények továbbfejlesztéséről a „szegénység elleni európai platform” elnevezésű kiemelt kezdeményezés fog gondoskodni. Ennek során az aktív befogadást, valamint a gyermekszegénység és a családok elszegényedése elleni küzdelmet kell a középpontba állítani.

A szegénység elleni küzdelem során az Európai Uniónak és a tagállamoknak európai, nemzeti, regionális és helyi szinten közösen kell munkálkodniuk, és lehetővé kell tenniük a civil társadalom – beleértve a szociális partnereket, a magánszektort és valamennyi releváns érintett szereplőt – teljes körű részvételét. Ösztönözni kell a döntéshozók és a szegénységben élők közötti partnerségek kialakítását, és gondoskodni kell e partnerségek strukturált módon történő továbbfejlesztéséről. Már több, ebbe az irányba mutató kezdeményezés is megvalósult, köztük például a szegénységben élők évenkénti európai találkozója.

Az eljövendő generációk jogainak megóvása és a mindenki számára helyet biztosító és szegénység nélküli, igazságos, részvételen alapuló és befogadó társadalom közös víziójának megvalósítása csak a szegénység problémájával szemben alkalmazott átfogó megközelítés eredményeként valósulhat meg.